

Montessoriskolan i Höganäs AB

Org.nr. 556705-8846

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Montessoriskolan Tellus
belägen i Höganäs kommun

Tillsyn i Montessoriskolan Tellus

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Montessoriskolan i Höganäs AB (556705-8846) under hösten 2016. Montessoriskolan Tellus besöktes av Skolinspektionen den 22 och 23 november 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Skolverket saknar officiell statistik över Montessoriskolans Tellus kunskapsresultat eftersom elevantalet på skolenheten är litet.

Av skolenhetens egen sammanställning av kunskapsresultat våren 2016 framgår att 100 procent av eleverna i årskurs 3 når kunskapskraven i ämnena svenska, matematik och natur- och samhällsorienterande ämnen. Av skolenhetens sammanställning för årskurs 6 år 2016 har i stort sett alla elever erhållit minst betyget E i samtliga ämnen. Kunskapsresultaten för årskurs 3 och 6 har varit konstanta de senaste åren.

Av skolenhetens egen betygsstatistik för årskurs 9 år 2016 framgår att 100 procent av eleverna i årskurs 9 uppnår kunskapskraven i alla ämnen. Andelen elever som uppnår minst betyget E i alla ämnen har de senaste åren varit konstant.

Enligt skolans statistik är det genomsnittliga meritvärdet (17 ämnen) år 2016 är 222 poäng.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Föreläggande	2017-06-15
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2017-06-15
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2017-06-15
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2017-06-15
7. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	
8. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2017-06-15
9. Elevens val och språkval	Föreläggande	2017-06-15

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen bedömer att Montessoriskolan Tellus behöver förbättra arbetet inom flera bedömningsområden i tillsynen. När det gäller betyg och bedömning måste samtliga lärare informera eleverna om betygssättningsgrunder och relatera syfte och mål till bedömning och kunskapskrav. Skolans betygskatalog uppfyller vidare inte de formella krav som anges i författningarna. Lärare som undervisar i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik i årskurs 1 måste använda Skolverkets bedömningsstöd. Skolans målinriktade arbete för att motverka kränkande behandling måste systematiseras.

I skolans plan för att motverka kränkande behandling måste det vidare tydligt framgå vilka förebyggande åtgärder som utifrån kartläggningar har identifierats och som skolan ska arbeta med under året. Skolans elevhälsa måste inrikta sitt arbete på att främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande och i det arbetet ska även skolpsykolog delta. Skolan erbjuder inte elevens val som fördjupning och bredd i alla ämnen och eleverna erbjuds inte heller ett språkval i moderna språk, eftersom eleverna gör språkvalet redan inför årskurs 3 och därefter uppfattar att de inte erbjuds fler aktiva språkval. Skolans kvalitetsarbete saknar en dokumenterad uppföljning och analys utifrån resultat av kunskapsresultat och andra nationella mål. Skolans förmåga att genomföra relevanta insatser för att förbättra kvaliteten i utbildningen är därmed begränsad. Huvudmannen saknar helt kvalitetsarbete.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Montessoriskolan i Höganäs AB att **senast den 15 juni 2017** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Montessoriskolan i Höganäs AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna bedömer elevernas kunskaper allsidigt utifrån kunskapskraven samt beslutar och informerar om betyg i enlighet med författningarnas krav.

(3 kap. 15 §, 10 kap. 15-20 §§ skollagen; 6 kap. 7 § och 9 kap. 20 § skolförordningen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg; Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:19) om kunskapskrav för grundskolans ämnen)

- Betyg beslutas om och skälen för betyg anges i enlighet med författningarnas krav. (3 kap. 14 och 16-17 §§ skollagen; 6 kap. 5 § skolförordningen)
- Eleven och elevens vårdnadshavare informeras om elevens utveckling. (3 kap. 4 § och 10 kap. 12 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna.

- Huvudmannen är skyldig att använda sig av bedömningsstöd i årkurs 1 i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik.
- Rektorn ska följa föreskrifterna om hur betygskatalog ska utformas.
- Lärarna ska fortlöpande informera eleven om elevens kunskapsutveckling och utvecklingsbehov utifrån kursplanernas krav.

Motivering till bedömning av brist

Bedömningsstöd i årskurs 1

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte ansvarar för att bedömningsstöd används i årskurs 1 i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik. Utredningen visar att lärare som undervisar i svenska och matematik inte har använt bedömningsstöd. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav i denna del.

Skolinspektionens utredning

Enligt lärare som undervisar i årskurs 1 i ämnena svenska och matematik har inte Skolverkets bedömningsstöd använts som stöd för bedömning i dessa ämnen.

Rättslig reglering

Enligt skolförordningen 9 kap. 19 a, är huvudmannen skyldig att använda sig av bedömningsstöd i årkurs 1 i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik.

Föreskrifter om betygskatalog**Skolinspektionens bedömning**

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte tar ansvar för att betygskatalog förs enligt författningarnas krav. Utredningen visar att den lärare som beslutar om betyg inte daterar uppgiften i betygskatalogen och inte förser uppgiften med egenhändig signatur. Vidare saknar skolans betygskatalog flera viktiga identifieringsuppgifter som skolenhetskod, skolform, namn på huvudman, skolenhet och den kommun där skolenheten är belägen, namn och titel på den som har beslutat om betyg, skolenhetens namn samt namn på klass eller motsvarande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav i denna del.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen tar del av skolans betygskatalog vid tillsynsbesöket. Huvudmannen verifierar att dokumentet är betygskatalogen.

Av betygskatalogen framgår, utöver betyg, endast elevernas namn, personnummer och årskurstillhörighet. Övriga identifieringsuppgifter som skolenhetskod, skolform, namn på huvudman, skolenhet och den kommun där skolenheten är belägen, namn och titel på den som har beslutat om betyg, skolenhetens namn samt namn på klass eller motsvarande saknas i betygskatalogen. Betygssättande lärare eller rektorn har vidare inte daterat uppgiften och inte heller försett uppgiften med egenhändig signatur i betygskatalogen. Rektorn uppger att hen inte känner till att betygskatalogen ska ha identifieringsuppgifter.

Rättslig reglering

Enligt skolförordningen 6 kap. 10 § ska beslut om betyg dokumenteras i en betygskatalog och rektorn ansvarar enligt skollagen för att betygskatalogen förs. Enligt 7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011: 123) ska den som beslutar om ett betyg datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Förs betygskatalogen elektroniskt får uppgiften istället signeras med en sådan avancerad elektronisk signatur som avses i 2 § lagen (2000.832) om kvalificerade elektroniska signaturer. Vidare ska betygskatalogen enligt 8 § samma föreskrift innehålla identifieringsuppgifter om Statiska centralbyråns skolenhetskod, skolform, namn på huvudman, skolenhet och den kommun där skolenheten är belägen, namn på eleven och elevens personnummer, namn och titel på den som har beslutat om betyg samt namn på klass eller motsvarande.

Information om betygssättning

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att eleverna på Montessoriskolan Tellus inte får fortlöpande information om sin kunskapsutveckling och vilka utvecklingsbehov de har utifrån kursplanernas krav. Utredningen visar att eleverna inte får information om kunskapskraven i alla ämnen, att de inte vet vad lärarna bedömer vid betygssättning och att lärare inte informerar eleverna om hur de ska arbeta för högre betyg. Även om lärare och rektorn vid kommunikering av protokoll uppger att lärare numera informerar om betygssättning föreligger inga skäl till annan bedömning, eftersom det av intervjuer framgår att det finns lärare på skolan som inte informerar om detta och elever uppger att det inte får löpande information om sin kunskapsutveckling och vad de kan göra för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav i denna del.

Skolinspektionens utredning

Flera elever uppger i intervjuer att de inte vet hur det går för dem i de olika ämnena. Eleverna uppger att de sällan får information om kunskapskrav i ämnena av sina lärare. Enligt eleverna kan mentorn berätta på utvecklingssamtalet om det eleverna gör är bra, men inte utifrån kunskapskrav eller om betyg i olika ämnen. Eleverna uppger vidare att de får en lapp med betygskriterier i början av terminen i några ämnen, i övrigt visar aldrig lärarna kunskapskrav. Eleverna uppger också att de får gissa sig till hur de ska arbeta för att uppnå högre betyg och att de inte vet vad som ger högst betyg och vad som är skillnad mellan betygsstegen. Flertalet elever uppger också att de inte är trygga med att de får rätt betyg och att de inte vet vad lärarna bedömer. Eleverna uppger vidare att de ofta arbetar utifrån olika tema där flera ämnen ingår och att de då inte får information om vilka ämnen som ingår eller vilka mål i respektive kursplan som de ska uppnå. Eleverna säger att de själva måste fråga för att få den informationen. Vidare säger eleverna att lärarna inte berättar vad de ska lära sig utifrån olika krav utan berättar främst bara vad eleverna ska göra.

Några lärare uppger i intervjuer att de endast går igenom kunskapskraven muntligt med eleverna i början av terminen och att eleverna ibland får ett papper med kunskapskraven nerskrivna samtidigt. Endast någon lärare uppger att hen även under terminen går igenom kunskapskraven och vad som krävs i de olika betygsstegen.

Rektorn uppger i intervju att det är olika mellan lärarna hur de informerar om betyg och kunskapskrav och att rektorn ännu inte har hunnit kontrollera lärarnas arbete när det gäller information om kunskapskrav och betygssättningens grunder eftersom rektorn är ny. Rektorn uppger att hen i dagsläget inte kan säkra att lärarna klargör och tydliggör kunskapskrav utifrån läroplan- och kursplanemål och att detta behöver utvecklas. Rektorn uppger också att hen ska arbeta för en förbättring kring information om betyg och bedömning på skolan.

Efter kommunikering av protokoll har huvudmannen lämnat ett yttrande till Skolinspektionen. Enligt detta yttrande uppger rektorn och pedagog vid skolan att det görs genomgång av betygskriterier i början av läsåret och även kontinuerligt under läsåret och att eleverna får betygskriterier både muntligt och skriftligt.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande informeras om elevens utveckling. Enligt skollagen ska eleverna informeras om de grunder som tillämpas vid betygssättningen. Av läroplanen framgår att läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt ska utvärdera varje elevs kunskapsutveckling samt muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmet. Vidare ska läraren fortlöpande informera elever och hem om studieresultat och utvecklingsbehov.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten finns skäl att förelägga Montessoriskolan i Höganäs AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Montessoriskolan i Höganäs AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Skolan ska bedriva ett systematiskt och målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.
- Skolans plan för att motverka kränkande behandling ska uppfylla författningarnas krav.

*Motivering till bedömning av brist***Skolinspektionens bedömning**

Skolinspektionen bedömer att Montessoriskolan Tellus inte bedriver ett systematiskt och målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever och att skolans plan för att motverka kränkande behandling av elever inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att rektorn inte har säkerställt att det bedrivs ett systematiskt och målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever utifrån skolenhetens behov. De kartläggningar som görs i form av enkäter till elever resulterar inte i analyser av behov av åtgärder och utifrån det inte heller i insatser för att motverka kränkande behandling. Utredningen visar vidare att det inte heller i övrigt bedrivs något systematiskt arbete för att motverka kränkande behandling utifrån identifierade behov. Utredningen visar också att skolans plan för att motverka kränkande behandling saknar en kartläggning med analys och utifrån detta planerade åtgärder som ger stöd för ett målinriktat arbete under året. Att lärare och rektorn i samband med kommunikering av protokoll numera uppger att det finns identifierade mål och insatser för att motverka kränkande behandling och att dessa finns angivna i skolans systematiska kvalitetsarbete föranleder ingen annan bedömning eftersom några sådana insatser utifrån att motverka kränkande behandling inte går att utläsa ur skolans kvalitetsrapport för 2015/16. Även om skolans plan mot kränkande behandling innehåller ett antal mål visar utredningen att dessa mål inte är framtagna utifrån en kartläggning och analys av vilka behov av insatser som finns på skolan för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Utredningen visar vidare att något systematiskt arbete utifrån sådana mål inte sker. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav i denna del.

Skolinspektionens utredning

Eleverna uttrycker i intervju att de känner sig trygga på skolan, men att lärarna inte pratar om hur eleverna ska vara mot varandra för att må bra i skolan.

Någon elev säger att det sker lite när lärarna går igenom ordningsreglerna och någon elev uppger att det nog är självklart hur elever ska vara mot varandra och att det förväntas att eleven vet hur man ska vara. Eleverna uppger att de regelbundet svarar på en enkät om hur de upplever trygghet på skolan.

Samtliga intervjuade elever uppger att de inte känner till att skolan har en plan för att motverka kränkande behandling.

I intervju med lärare uppger lärarna att skolan följer upp hur eleverna upplever trygghet på skolan i en enkät varje vår. Vidare uppger lärarna att det sker ett vardagligt arbete för att motverka kränkningar genom att lärarna t.ex. försöker vara där eleverna är, möta upp eleverna i hallen, att mer än en vuxen är ute på rasten och att lärarna pratar om vad som har hänt efter rasterna, gemensamma friluftsdagar och temarbeten. Lärarna uppger vidare att det inte sker något gemensamt och systematiskt arbete kring hur och vad lärarna ska arbeta med utan det sker kontinuerligt och att det kan bero på att skolan inte har många kränkningar. Lärare uppger också att det i planen för att motverka kränkande behandling saknas identifierade insatser utifrån kartläggningar. Efter kommunikering av protokoll har huvudmannen lämnat ett yttrande till Skolinspektionen. Enligt detta yttrande uppger pedagoger vid skolan att det finns ett systematiskt arbete för att motverka kränkningar och att det står angivet i kvalitetsrapporten. De uppger också att det finns uttryckta insatser för att motverka kränkningar.

Rektorn uppger i intervju att skolan har två introduktionsveckor när lärarna arbetar med värdegrunden med eleverna och också ett så kallat förväntansdokument som skickas med eleverna hem för underskrift. I dokumentet står vad eleven kan förvänta sig av lärarna, vad som förväntas av elever och av föräldrar. Rektorn uppger vidare att skolan följer upp tryggheten på skolan, men att resultaten av kartläggningarna inte är synligt i kvalitetsarbetet. Efter kommunikering av protokoll har huvudmannen lämnat ett yttrande till Skolinspektionen. Enligt detta yttrande uppger rektorn att lärare och rektorn sätter upp mål som de sedan följer och utvärderar i skolans gemensamma kvalitetsarbete.

Skolinspektionen har inför tillsynen tagit del av skolans aktuella plan för att motverka kränkningar av elever.

I planen finns ingen redogörelse över genomförda kartläggningar eller resultat och analys av sådana kartläggningar och inte heller någon översikt av identifierade åtgärder utifrån en kartläggning som skolan ska arbeta med för att motverka kränkningar under året. I planen finns ett antal mål redovisade, men det framgår inte att de är framtagna utifrån kartläggningar och analys utifrån skolenhetens behov.

Skolinspektionen har också tagit del av skolans kvalitetsrapport för läsåret 2015-16. I kvalitetsrapporten finns inga dokumenterade utvärderade mål avseende att motverka kränkande behandling.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det inom ramen för varje särskild verksamhet ska bedrivas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Vidare framgår att det ska genomföras åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Som ett led i detta ska det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förhindra och förebygga kränkande behandling.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten finns skäl att förelägga Montessoriskolan i Höganäs AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Montessoriskolan i Höganäs AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Elevhälsan ska användas främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot målen.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att den samlade elevhälsan på Montessoriskolan Tellus inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. Utredningen visar att elevhälsan främst arbetar på individnivå och med att lära känna verksamheten på skolan. Utredningen visar vidare att skolpsykolog inte deltar i en samlad elevhälsa utan endast anlitas i enskilda elevärenden. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav i detta avseende.

Skolinspektionens utredning

I intervju med elevhälsans representanter uppger de att elevhälsan har regelbundna möten där skolsköterska, kurator, lärare med specialpedagogisk kompetens samt rektorn deltar för att följa upp eleverna och olika elevärenden. De uppger vidare att elevhälsans sammansättning är ny och att de därför ännu inte arbetar förebyggande och hälsofrämjande. De uppger vidare att skolpsykolog inte deltar i den samlade elevhälsan utan endast anlitas vid behov i enskilda elevärenden.

Rektorn uppger i intervju att med tanke på att elevhälsan har en ny sammansättning har rektorn sagt att elevhälsan främst ska arbeta för att lära känna verksamheten, bygga relationer och vara synliga. Rektorn uppger att på sikt ska elevhälsan arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande och att tillgången för de olika kompetenserna är tillräcklig för det. Vidare uppger rektorn att skolpsykologen aldrig har varit på skolan och inte heller varit aktuell för utredning sedan rektorn började sin tjänst höstterminen 2016.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska det för eleverna i grundskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten finns skäl att förelägga Montessoriskolan i Höganäs AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Montessoriskolan i Höganäs AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna.

- Rektorn ska i skolans kvalitetsarbete se till att skolenhetens kunskapsresultat samt trygghet och studiero följs upp och analyseras.
- Rektorn ska utifrån analys av resultat planera och genomföra utvecklingsinsatser för att förbättra utbildningen.
- Kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

*Motivering till bedömning av brist***Skolinspektionens bedömning**

Skolinspektionens bedömer att det dokumenterade systematiska kvalitetsarbetet på skolan brister. Utredningen visar att rektorn inte följer upp skolenhetens kunskapsresultat och trygghet och studiero i ett dokumenterat kvalitetsarbete. Skolans kvalitetsarbete bygger därmed inte på insatser kopplade till analys av resultat för att förbättra skolans kvalitet. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav i denna del. Mot bakgrund av att Skolinspektionen i beslut den 23 januari 2013 (dnr 44-2012:2190) konstaterade att skolans resultat i kvalitetsarbetet inte omsätts i åtgärder för att uppfylla de nationella målen, finner Skolinspektionen att det är anmärkningsvärt att bristen har återkommit vid nuvarande tillsyn.

Skolinspektionens utredning

Lärare uppger i intervju att det inte finns några utvecklingsmål utifrån skolans kunskapsresultat eftersom rektorn och lärarna inte har följt upp och analyserat skolans kunskapsresultat. Lärarna uppger att skolan har årliga elevenkäter där trygghet och studiero följs upp, men att detta inte är dokumenterat i skolans kvalitetsdokument. Lärarna uppger att de tillsammans resonerar fram ett utvecklingsarbete som lärarna sedan arbetar med på olika sätt, men utvecklingsinsatserna är inte framtagna utifrån uppföljningar av resultat, nationella mål och analyser i ett systematiskt kvalitetsarbete uppger de. Lärarna uppger vidare att de har börjat använda Skolverkets verktyg Bruk i sitt kvalitetsarbete, men att det ännu inte är igång och implementerat.

Rektorn uppger i intervju att hen vill förändra skolans kvalitetsarbete och har lagt en planering för hur det systematiska kvalitetsarbetet ska struktureras med stöd av Bruk. Rektorn säger att hen är medveten om att kunskapsresultaten inte följs upp och att trygghet och studiero inte är dokumenterat i kvalitetsarbetet, men att skolan följer upp trygghet och studiero. Rektorn uppger vidare att hen inte anser att skolans nuvarande kvalitetsarbete håller måttet utifrån kraven att följa upp nationella mål. Skolan har ett kvalitetsarbete uppger rektorn, men det bygger inte på en analys av resultat.

Skolinspektionen har inför tillsynen tagit del av skolans kvalitetsrapport för läsåret 2015-2016. Av kvalitetsrapporten framgår ingen redovisning och analys av kunskapsresultat eller av trygghet och studiero på skolan. Rapporten anger det skolan kallar prioriterade mål. Målet för (fritidshem, skola och förskola läsåret 2015-2016) uppges i rapporten vara "Språk och sagor" och för grundskolan specifikt "Framtidens samhälle". Skälet till varför dessa mål är prioriterade är inte angivet i kvalitetsrapporten.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att rektorn ansvarar för att det på skolenheten bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i att kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Detta ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbete. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen och kunskapskraven uppfylls.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten finns skäl att förelägga Montessoriskolan i Höganäs AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokumentet. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måloppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Montessoriskolan i Höganäs AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna.

- Huvudmannen ska systematiskt och kontinuerligt följa upp och analysera resultat.
- Utifrån analysen ska huvudmannen planera och genomföra utvecklingsinsatser för att utveckla utbildningen. I detta ingår även att huvudmannen ska följa upp centrala förutsättningar på skolenheten för att säkra att de ger eleverna en god utbildning.
- Kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen för Montessoriskolan i Höganäs AB inte systematiskt och kontinuerligt planerar, följer upp och utvecklar utbildningen. Utredningen visar att huvudmannen saknar ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete med analys av resultat och planering av insatser för att förbättra verksamheten. Att huvudmannen uppger att det räcker med att skolenheten har ett kvalitetsarbete, föranleder ingen annan bedömning eftersom Skolinspektionen i detta beslut konstaterar att skolenhetens kvalitetsarbete inte uppfyller författningarnas krav (se bedömning Styrning och utveckling under skolenhet). Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav i denna del.

Skolinspektionens utredning

Huvudmannen uppger att det inte finns ett dokumenterat kvalitetsarbete på huvudmannanivå. Det kvalitetsarbete som finns är det som skolenheten har och något ytterligare kvalitetsarbete för huvudmannen är onödigt uppger huvudmannen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt ska planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten finns skäl att förelägga Montessoriskolan i Höganäs AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Elevens val och språkval

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Montessoriskolan i Höganäs AB att senast den 15 juni 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beskrivning av brister

Elevens val och språkval erbjuds i enlighet med författningarna.

Författningar

10 kap. 9 § skollagen

9 kap. 5-8 §§ skolförordningen

Åtgärder

Huvudmannen ska se till att eleverna erbjuds ett allsidigt urval av ämnen som elevens val.

Huvudmannen ska se till att eleverna erbjuds att som språkval välja mellan minst två av språken franska, spanska och tyska, eller något av de övriga språk som anges i skolförordningen, om eleven har rätt till det.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Montessoriskolan i Höganäs AB inte erbjuder eleverna på Montessoriskolan Tellus ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Även om lärare uppger att det inte erbjuds elevens val på skolan uppger rektorn att den språkprofil som skolan uppger att de har är elevens val.

Utredningen visar därmed att de enda ämnen som erbjuds inom ramen för elevens val är moderna språk och förstärkt engelska. Vidare framgår av utredningen att eleverna är bundna att som elevens val behålla det språk de väljer i årskurs 3 under hela sin resterande grundskoletid och att de inte under hela denna tid ges någon möjlighet att välja fördjupning eller breddning inom ett nytt ämne inom ramen för elevens val.

Vidare bedömer Skolinspektionen att Montessoriskolan i Höganäs AB inte erbjuder eleverna på Montessoriskolan Tellus språkval i enlighet med författningarna.

Utredningen visar att språkvalet och elevens val är sammanslagna på skolan och att eleverna inom ramen för såväl språkval som elevens val endast erbjuds att läsa ett språk. Utredningen visar vidare att skolan uppger sig ha en språkprofil och att denna inträder inom ramen för elevens val i årskurs 3. Därefter görs inget nytt val av språk inom ramen för språkval. Eleverna erbjuds därmed ingen möjlighet att välja mellan minst två av språken franska, spanska och tyska vid val av språk inom ramen för språkval, och inte heller andra språk som de enligt skolförordningen kan ha rätt till, eftersom eleverna är bundna av det språk som de en gång har valt som elevens val. Att rektorn uppger att eleverna har möjlighet att välja ett modernt språk till i årskurs 6 och att pedagog vid skolan i yttrande över expedierat protokoll uppger att tillval av ytterligare språk och omval görs i årskurs 6 föranleder ingen annan bedömning eftersom utredningen visar att varken eleverna vid skolan eller lärare i intervju känner till denna möjlighet, samt att eleverna uppger att de inte gör något nytt val av språk inom ramen för språkval i årskurs 6. Därmed ges eleverna ingen reell möjlighet att i årskurs 6 göra val av språk inom ramen för språkval. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav i dessa delar.

Skolinspektionens utredning

Elever uppger i intervju att de väljer och får undervisning i ett modernt språk från och med årskurs 3. Enligt eleverna kan de välja mellan språken franska, spanska och förstärkt engelska och läser sen det språket de har valt till och med årskurs 9. I stort sett samtliga elever i årskurs 4-9 uppger att de inte kan byta språk i senare årskurser och att det är språkläraren som informerar om att de inte får byta språk när första valet är gjort i årskurs tre.

Lärare uppger i intervju att eleverna ska välja och börja med ett nytt språk i årskurs 3. Lärarna uppger att de har en språkprofil på skolan och att föräldrarna vet om det när de söker till skolan. Lärarna uppger vidare att eleverna får välja mellan franska, spanska och engelska i sitt språkval. Undervisande lärare i moderna språk uppger att eleverna inför valet får veta att de inte kan byta språk under sin grundskoletid och att det inte är görbart att byta grupp. Enligt läraren måste eleverna stå för det språkval de har gjort i årskurs 3.

På frågan vilka timmar i timplanen som används för språkvalet svarar lärare olika. Någon lärare uppger att hen tror att skolan har ett särskilt språkval, men att hen inte vet om skolan har tagit bort några timmar i något annat ämne för språkvalet. En lärare uppger att man möjligen kan säga att språkvalet är elevens val. En annan lärare uppger att de inte har något som heter elevens val på skolan.

Rektorn uppger i intervju att de har språkprofil som elevens val på skolan från årskurs 3. Enligt rektorn gör eleverna redan då ett aktivt språkval. Rektorn uppger att hen inte känner till att eleverna måste behålla det språk de har valt under hela grundskoletiden och att hen inte kan ta ansvar för hur eleverna har informerats om detta tidigare då rektorn är ny sedan höstterminen 2016. Rektorn uppger vidare att elever i årskurs 6 har möjlighet att välja ett språk till.

Efter kommunicering av protokoll har huvudmannen lämnat ett yttrande till Skolinspektionen. Enligt detta yttrande uppger rektorn att eleverna i årskurs 6 har möjlighet att göra omval och göra ytterligare ett språkval. Enligt samma yttrande uppger pedagog vid skolan att första språkvalet görs i årskurs 3. Tillval av ytterligare språk och omval görs i årskurs 6.

Av huvudmannens/skolans timplan som Skolinspektionen tagit del av vid tillsynsbesöket framgår att eleverna ska ha elevens val från årskurs 1 till och med årskurs 9 om totalt 392 timmar. Vid kontroll av samtliga årskursers schema framgår dock att det inte i någon årskurs finns några lektioner för elevens val utsatta på elevernas scheman. Av samma timplan framgår att eleverna ska ha språkval från årskurs 4 till och med årskurs 9 om totalt 320 timmar. Av timplanen framgår vidare att skolan inte har skolans val.

Rättslig reglering:

I 10 kap. 4 § 1 stycket skollagen anges de ämnen som undervisningen i grundskolan ska omfatta. Enligt 10 kap 4 § 2 stycket skollagen ska det härutöver som ämnen finnas språkval. Av 3 stycket samma lagrum ska det vidare finnas elevens val. Elevens val syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper inom ett eller flera ämnen. Av 9 kap. 8 § 2 stycket skolförordningen framgår att huvudmannen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Som elevens val får ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk) erbjudas. Av 9 kap. 5 § skolförordningen framgår att huvudmannen ska som språkval erbjuda minst två av språken franska, spanska och tyska. Vidare ska huvudmannen därutöver sträva efter att erbjuda andra språk. Enligt 9 kap. 6 § skolförordningen får en elev istället för franska, spanska och tyska välja det språk som eleven ska erbjudas modersmålsundervisning i, svenska eller svenska som andraspråk om eleven i övrigt får undervisning i svenska eller svenska som andraspråk, engelska eller teckenspråk. Enligt 9 kap. 7 § skolförordningen är huvudmannen inte skyldig att anordna undervisning i ett språk som erbjudits som språkval om färre än fem elever väljer språket. Detta gäller dock inte om det språk som eleven ska erbjudas modersmålsundervisning i är ett nationellt minoritetsspråk.

Av timplan för grundskolan framgår att den totala undervisningstiden för elevens val ska vara 382 timmar och för språkval 320 timmar.

Motivering till val av verktyg

Eftersom verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten finns skäl att förelägga Montessoriskolan i Höganäs AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga bedömningsområden**Bedömning**

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

På Skolinspektionens vägnarMaria Kärrman
EnhetschefLena Lindh
Föredragande**Bilagor**

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Montessoriskolan Tellus

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Montessoriskolan Tellus

Montessoriskolan Tellus är en fristående grundskola centralt placerad i Höganäs. Vid tillsynsbesöket har skolan totalt 48 elever från förskoleklass till årskurs 9, varav fem elever i förskoleklass. Skolan arbetar åldersintegrerat. Huvudman för skolenheten är Montessoriskolan i Höganäs AB med organisationsnummer 556705-8846. Inom skolans lokaler i separata delar av byggnaden bedriver samma huvudman även ett fritidshem och en förskola.